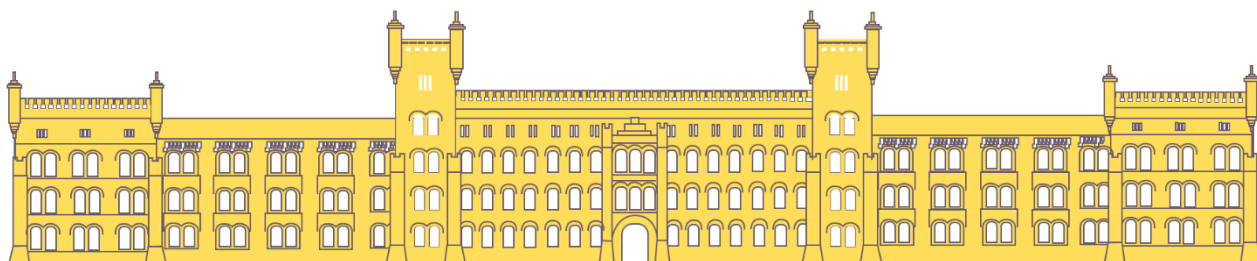

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ В УМОВАХ ВІЙНИ

*Збірник тез доповідей
II Міжнародної науково-практичної конференції*

15 квітня 2026 року

CIVIL PROTECTION IN TIMES OF WAR

*The proceedings of the Second International Scientific and Practical
Conference*

15 April 2026

Цивільний захист в умовах війни : збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції, м. Львів, 15 квітня 2026 року. Львів: ЛДУБЖД, 2026. 395 с.

РЕДКОЛЕГІЯ:

Василь ЛОЇК

кандидат технічних наук, доцент, начальник кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД

Ярослав ІЛЬЧИШИН

кандидат педагогічних наук, начальник науково-дослідного центру, ЛДУБЖД

Роман ЯКОВЧУК

доктор технічних наук, доцент, начальник навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД

Ольга МЕНЬШИКОВА

кандидат фізико-математичних наук, доцент, заступник начальника з навчально-наукової роботи навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД

Андрій ГАВРИСЬ

кандидат технічних наук, доцент, заступник начальника кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД

**Олександр
СИНЕЛЬНИКОВ**

кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД

Роман ВЕСЕЛІВСЬКИЙ

кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД

Павло БОСАК

кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД

Андрій ТАРНАВСЬКИЙ

кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД

Ольга БАБАДЖАНОВА

кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД

Мар'ян ЛАВРІВСЬКИЙ

старший викладач кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД

Михайло ІШИЧКІН	старший викладач кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
Олександр ЛЮБОВЕЦЬКИЙ	старший викладач кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
Олександра ПЕКАРСЬКА	викладач кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
Сергій СЕМЕНЮК	викладач кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
Микола МАЛИХІН	викладач кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
Вікторія ФІЛІПОВА	викладач кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД

У збірнику тез II Міжнародної науково-практичної конференції «Цивільний захист в умовах війни» висвітлено досвід сучасних тенденцій і викликів в організації цивільного захисту в умовах війни, а також формування основних напрямків вдосконалення та розвитку системи цивільного захисту.

Для наукових, науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів освіти, працівників наукових, виробничих установ, підрозділів ДСНС України, представників державних та місцевих органів влади, громадських і професійних організацій та здобувачів вищої освіти.

Автори тез доповідей несуть особисту відповідальність за зміст представлених публікацій, достовірність результатів і дотримання вимог академічної доброчесності. Редколегія не несе відповідальності за порушення правил правопису в друкованих авторських матеріалах.

The proceedings of the Second International Scientific and Practical Conference "CIVIL PROTECTION IN TIMES OF WAR" highlight current trends and challenges in the organisation of civil protection during wartime, as well as the development of key directions for improving and developing the civil protection system.

For academic, academic-teaching and teaching staff of educational institutions, employees of research and industrial organisations, units of the State Emergency Service of Ukraine, representatives of state and local authorities, public and professional organisations, and students of higher education.

The authors of the abstracts bear personal responsibility for the content of the submitted publications, the accuracy of the results and compliance with the requirements of academic integrity. The editorial board is not responsible for spelling errors in the authors' printed materials.

Дніпропетровщині трапилась надзвичайна ситуація. Ворог завдав удару по рятувальниках, які працювали на місці нічної атаки у Самарівському районі. Унаслідок обстрілу знищено один пожежний автомобіль, ще два – суттєво пошкоджені. На щастя, вогнеборці не постраждали – під час атаки вони перебували у безпечному місці. І таких випадків є достатня кількість [3].

Рисунок 1 – Наслідки ворожої атаки на аварійно-рятувальну техніку [4]

Умови ведення аварійно-рятувальних робіт у прифронтових територіях суттєво ускладнюють діяльність підрозділів ДСНС та вимагають підвищеної уваги до безпеки особового складу. Ефективність ліквідації надзвичайних ситуацій у таких умовах залежить не лише від дотримання вимог нормативних документів, а й від оперативності прийняття рішень, гнучкості дій та тісної взаємодії з військовими формуваннями. Пріоритетом при виконанні завдань залишається збереження життя і здоров'я рятувальників, що обумовлює необхідність адаптації організації робіт до реальної оперативної обстановки. Таким чином, поєднання вимог статуту з урахуванням ризиків дій оперативно-рятувальних підрозділів дозволяє забезпечити максимально ефективне та безпечне виконання завдань за призначенням.

ЛІТЕРАТУРА

1. Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0802-18#Text>
2. Електронний ресурс: https://lb.ua/society/2026/03/12/726833_harkivschini_pid_chas.html
3. Електронний ресурс: <https://suspihne.media/dnipro/1257406-golovni-novini-dnipro-ta-oblasti-7-berezna-2/>
4. Електронний ресурс: <https://www.instagram.com/p/DVnR3sRlwu7/>

УДК 355.58:364.444:355.4

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ТРАНЗИТНИХ ПУНКТІВ ЕВАКУАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ ІЗ ЗОНИ БОЙОВИХ ДІЙ

*Михайло ІШИЧКІН, Василь ЛОЇК к.т.н., доцент
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності*

У сучасній науці цивільного захисту евакуація населення розглядається як комплексний інститут здійснення організованого вивезення (виведення) населення із зон можливого впливу наслідків надзвичайної ситуації або надзвичайної ситуації, розміщення його поза зонами дії вражаючих факторів джерел надзвичайної ситуації у разі виникнення безпосередньої загрози життю та заподіяння шкоди здоров'ю населення, заходів з евакуації матеріальних і культурних цінностей, якщо виникає загроза їх пошкодження або знищення. В контексті повномасштабної збройної агресії Російської Федерації та зростання техногенних загроз (радіаційне, хімічне забруднення) ефективність системи евакуації населення набуває стратегічного значення [1].

Разом з тим, до збройної агресії проти України законодавством було врегульовано питання функціонування збірних, проміжних та приймальних пунктів евакуації, вимоги до їх функціонування та основні організаційні заходи щодо їх роботи.

Складності, з якими стикнулися місцеві органи влади, підрозділи екстрених служб та мультидисциплінарні команди під час організації та проведення евакуації населення в умовах бойових дій стали передумовою перегляду загально прийнятих підходів до організації цих заходів.

Позитивним вирішенням проблематики забезпечення безпеки населення, що евакуюється із зон бойових дій та персоналу органів з евакуації стало введення у національне законодавство окремого органу з евакуації як «транзитний центр евакуації» на базі якого здійснюється прийом, реєстрація, перебування, харчування, медичне обслуговування, психологічна підтримка, правнича та юридична допомога визначається потреба в базових соціальних послугах і здійснюється організація подальшого транспортування, та розміщується в спеціально облаштованому об'єкті, пристосованому для потреб маломобільних груп населення.

Забезпечення безпеки усіх верств населення, яке переміщується та евакуюється із зон бойових дій стало пріоритетом в організації захисту населення та виявило проблематику у розгортанні та функціонуванні збірних та проміжних пунктів евакуації населення, що пов'язано з необхідністю оперативного вивезення та виведення населення із небезпечних зон [2].

Наукова література досі не містить комплексного теоретичного аналізу правової природи проміжних пунктів евакуації, сутність яких полягає в організації пересадки населення з транспорту, що знаходився у забрудненій зоні, на дезактивовані («чисті») транспортні засоби, які здійснюють подальше перевезення на незабруднені території. При цьому проміжні пункти евакуації розгортаються виключно на зовнішніх межах зони надзвичайної ситуації, пов'язаної з радіоактивним або хімічним забрудненням. В умовах бойових дій розгортання проміжних як і збірних пунктів евакуації виявило недоцільність використання цього елемента під час екстреної та/ або оперативної евакуації населення та неорганізованого переміщення населення з небезпечних зон та зон бойових дій де рішення про евакуацію населення приймається в умовах постійної небезпеки та в найкоротший термін [3].

Досвід та практика підрозділів ДСНС Дніпропетровської та Донецької областей, органів місцевого самоврядування та мультидисциплінарних команд, які впродовж 2025 року залучалися до облаштування та організації роботи тимчасових «транзитних пунктів», центрів евакуації для населення із тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей та з зон бойових дій створили основи введення в національне законодавство терміни «інфраструктура для евакуації населення» та «транзитний центр». Транзитні центри забезпечили первинний облік населення, базову матеріально-технічну підтримку населення, соціальний захист та забезпечення з боку органів соціального захисту населення та волонтерських організацій. Разом з цим, відмічена проблематика залучення до роботи транзитних пунктів евакуації представників та персоналу органів місцевого самоврядування, на території яких тимчасово розміщені транзитні центри (пункти) евакуації, організації матеріально-технічного забезпечення транзитних центрів, їх технічне облаштування, зонування території, визначення базових закладів, які можуть забезпечити короткострокове розміщення евакуйованого населення тощо.

Виявлена проблематика практичної роботи транзитних центрів евакуації потребує розробки комплексного підходу та рекомендацій щодо порядку їх функціонування, шляхів всебічного забезпечення та аналізу матеріальних та людських ресурсів, які залучаються для організації та роботи тимчасових транзитних центрів евакуації для підтримки евакуйованого населення с урахуванням факторів щодо їх оперативного розгортання та роботи в умовах воєнних небезпек та супутніх факторів.

У контексті повномасштабної збройної агресії Російської Федерації та зростання техногенних та воєнних загроз, в тому числі небезпека виникнення локальних конфліктів,

ефективність системи управління евакуацією населення набуває актуальності. Організація евакуації населення потребує сучасних підходів щодо її організації. Транзитні центри є відносно якісно новим елементом в системі трансформації підходів до евакуаційних заходів, що забезпечують ефективність роботи органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в сфері цивільного захисту населення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Марценко, Н. С. Примусова евакуація дітей із зони бойових дій: проблеми та перспективи їх вирішення. Наукові заходи Юридичного факультету Західноукраїнського національного університету, 2023, 346-349.
2. Ключко, Руслан; Стеценко, В. Науково-методичні підходи до організації евакуації населення в умовах воєнного конфлікту, 2025.
3. Фомін, А. І., & Слюсар, А. А. (2018). Організація заходів з евакуації в умовах загрози та ведення воєнних дій. проблеми та шляхи їх розв'язання. Науковий вісник: цивільний захист та пожежна безпека, (2), 43-50.

УДК [614.842:665.61]:355.48(043.2)

ОСОБЛИВОСТІ ГАСІННЯ ПОЖЕЖ НА ОБ'ЄКТАХ, ВИДОБУВАННЯ, ЗБЕРІГАННЯ ТА ТРАНСПОРТУВАННЯ НЕОБРОБЛЕНОЇ (СИРОЇ) НАФТИ І НАФТОПРОДУКТІВ ПІД ЧАС ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ

*Ростислав ПРИСЯЖНИЙ, Роман КОНАНЕЦЬ доктор філософії (PhD)
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності*

Пожежі нафти та нафтопродуктів у резервуарах належать до найскладніших техногенних катастроф, що супроводжуються масштабними матеріальними збитками та загрозою для життя людей. Особливу небезпеку становить горіння сирої нафти через її складний хімічний склад та наявність супутніх домішок, зокрема води. Сира нафта, що видобувається, майже завжди містить воду у вигляді емульсії або "водяної подушки" на дні резервуара. Саме наявність води є ключовим фактором, що зумовлює найбільш небезпечні явища під час пожежі. У зв'язку з цим особливої актуальності набуває впровадження уніфікованих підходів до оцінки обстановки, вибору способів і засобів гасіння, а також забезпечення належного рівня підготовки особового складу.

Під час розвідки КГП рекомендовано:

- призначити відповідальну особу за моніторингом повітряного простору з використанням мобільних локальних систем;
- організувати зв'язок з ЗСУ, ППО тощо.

Обстановка, що може скластися під час пожеж на складах нафтопродуктів, що зазнали артилерійських обстрілів, ракетних ударів, ударів безпілотних літальних апаратів, ударів реактивними системами залпового вогню:

- повторні обстріли складів нафтопродуктів;
- розтікання нафтопродуктів за межі резервуарного парку та створення загрози поширення пожеж на сусідні об'єкти і населені пункти;
- повторне відновлення горіння через самозаймання парів нафтопродуктів у пошкоджених резервуарах;
- затримка виїзду сил і засобів пожежно-рятувальних підрозділів;
- тимчасове призупинення оперативних дій під час гасіння пожежі для відведення та укриття особового складу в разі загрози повторного обстрілу.

ОСОБЛИВОСТІ ЗАЛУЧЕННЯ ПІДРОЗДІЛІВ ДСНС ДЛЯ ЛІКВІДАЦІЇ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ В ПРИФРОНТОВИХ ТЕРИТОРІЯХ Дарина РОМАНЮК, Мар'ян ЛАВРІВСЬКИЙ	224
ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ТРАНЗИТНИХ ПУНКТІВ ЕВАКУАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ ІЗ ЗОНИ БОЙОВИХ ДІЙ Михайло ШИЧКІН, Василь ЛОЇК.....	225
ОСОБЛИВОСТІ ГАСІННЯ ПОЖЕЖ НА ОБ'ЄКТАХ, ВИДОБУВАННЯ, ЗБЕРІГАННЯ ТА ТРАНСПОРТУВАННЯ НЕОБРОБЛЕНОЇ (СИРОЇ) НАФТИ І НАФТОПРОДУКТІВ ПІД ЧАС ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ Ростислав ПРИСЯЖНИЙ, Роман КОНАНЕЦЬ	227
ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ АВАРІЙНО-РЯТУВАЛЬНИХ РОБІТ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ Олеся БОЙКО, Роман ЯКОВЧУК.....	229
ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ АВАРІЙНО-РЯТУВАЛЬНИХ РОБІТ ПІДРОЗДІЛАМИ ДСНС В УМОВАХ ЗАГРОЗИ ПОВТОРНИХ РАКЕТНИХ УДАРІВ: ОЦІНКА РИЗИКІВ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ АДАПТИВНИХ ОПЕРАТИВНО-ТАКТИЧНИХ РІШЕНЬ Іван ТАТАРІНОВ	231
ОСОБЛИВОСТІ МАСОВОЇ ДЕКОНТАМІНАЦІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ Василь ЛОЇК, Ганна БОРОВИЦЬКА	232
ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ЕВАКУАЦІЇ ІЗ ЗАЛУЧЕННЯМ ОПЕРАТИВНИХ ЕВАКУАЦІЙНИХ ГРУП «ФЕНІКС» Владислав ОНАНКО	235
ОСОБЛИВОСТІ ПОЖЕЖ У ПРИРОДНИХ ЕКОСИСТЕМАХ ЗАКРАПАТСЬКОЇ НИЗОВИНИ ТА ЇХ НАСЛІДКИ Михайло ІЛЯШЕВИЧ, Володимир КОВАЛЬ, Василь ПОПОВИЧ	236
ОСОБЛИВОСТІ РАДІАЦІЙНОГО, ХІМІЧНОГО І БІОЛОГІЧНОГО ЗАХИСТУ Іван ГОНЯКОВ, Леонід КРИВИЗЮК.....	238
ОСОБЛИВОСТІ РЕАГУВАННЯ РЯТУВАЛЬНИХ СЛУЖБ В ЗОНАХ, НАБЛИЖЕНИХ ДО АКТИВНИХ БОЙОВИХ ДІЙ Марія НЕСТЕРОВА, Ігор СІДЕЛЬНИКОВ	240
ОСОБЛИВОСТІ РЕАГУВАННЯ НА НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ Анастасія ГОРДІЄНКО	241
ПРАВОВІ НАСЛІДКИ ПОМИЛОК ПРИ ВИЗНАЧЕННІ КАТЕГОРІЙНОСТІ ОБ'ЄКТІВ: ВІД АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДО КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕНЬ Валерія КОЧУРА, Олександр НЕСВЕТОВ.....	242

НАШІ ПАРТНЕРИ

Bundesamt für
Verfassungsschutz

DCNAustria
Disaster Competence Network Austria

Swedish Civil
Contingencies
Agency

ГУ ДСНС УКРАЇНИ
У ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

